

Nieuwsbrief

voor instructeurs van Het Gilde van Molenaars

Nieuwsbrief voor Instructeurs nr. 6 – maart 2026

Termijn Opleiding Deelcertificaat niet verlengd.

In 2023 opende de Opleidingsraad de mogelijkheid, een gefaseerde opleiding tot molenaar te kunnen volgen. Dit als overbrugging naar 1 januari 2026 waarop de voorstellen van de Commissie Verbetering Opleiding windmolenaar (CVO) zouden worden ingevoerd.

Deze fasering hield in dat een leerling-molenaar het opleidingstraject in twee fasen zou kunnen doen: een eerste, overwegend praktisch gerichte fase, het z.g. Deelcertificaat, dat bevoegdheid en bekwaamheid leverde om zelfstandig een onbelaste molen te mogen bedienen.

Een aanvullende, tweede fase kon dan alsnog leiden tot het volledige Getuigschrift Windmolenaar.

Hoewel de CVO nog geen afgeronde voorstellen heeft aangeleverd, heeft de Opleidingsraad op 7 maart jl. besloten, vast te houden aan het eerdere besluit en de termijn van het Deelcertificaat niet te verlengen.

Digitaal maalboekje

In 2025 is een proef gestart om de urenregistratie van leerling-molenaars digitaal te laten plaatsvinden met als streven op termijn het werken met de papieren logboeken te beëindigen. Vooral jongeren hebben aangedrongen op een meer eigentijdse registratie van praktijkuren. En ze hebben ook bijgedragen aan het ontwikkelen van deze voorziening!

De proefperiode verliep zo succesvol, dat besloten is, dat per 1 januari 2026 alle leerling-molenaars moeten overstappen op het digitale maalboekje.

Graag hierop aandringen bij leerling-molenaars!

Deze urenregistratie wordt namelijk ook gebruikt ter ondersteuning van de

subsidieaanvraag die het Gilde doet bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) voor het opleiden van molenaars.

Overstappen midden in het opleidingstraject is geen probleem: bij het aanvragen van het examen kunnen de nog gebruikte papieren logboekbladen samen met de uitdraai van het digitale maalboekje en het ingevulde L00-Schutblad worden ingediend.

Voor instructeurs – en alle molenaars, die leerlingen op bezoek krijgen en die uren mogen aftekenen – werkt het eenvoudig: de leerling hoeft alleen het GVM-lidnummer van de instructeur of bezochte (stage)molenaar te weten. De leerling vult zelf de af te tekenen uren in en de instructeur/(gast)molenaar ontvangt een mailtje met het verzoek, deze uren af te tekenen. (Deze email gaat naar het emailadres zoals dat in de ledenadministratie bekend is)

Door te klikken op een link in de mail word je doorverwezen naar een pagina, waar staat dat je nog uren moet aftekenen, en voor welke leerling.

Je dient dan in te loggen met je gebruikersnaam en het wachtwoord, waarmee je inlogt op de GVM-website. Door te klikken op de uren opent een formulier en kun je de uren bevestigen.

GVM-lidnummer vergeten? Dat staat op de adressticker van de Gildebrief. Ook worden je voornaam en lidnummer zichtbaar als je inlogt bij het maalboekje.

Wachtwoord voor de GVM-website vergeten? Vraag eenvoudig een nieuwe aan!

Op de GVM-website vind je bij het menu 'Opleidingen' meer informatie over het maalboekje, waaronder een Helpmenu en Veelgestelde vragen. Hier kan de leerling ook inloggen om uren in te voeren. De instructeur kan hier een overzicht krijgen van de leerlingen en de gemaakte uren.

Aanmelding landelijk examen

Een leerling-molenaar, die het toelatingsexamen heeft gehaald, ontvangt van de Examencommissie van De Hollandsche Molen medio januari of medio juli de uitnodiging voor het landelijk examen (dat in maart/april dan wel september/oktober plaatsvindt)

Deze uitnodigingen worden door de Examenplanner verstuurd per email! Dit naar aanleiding van ervaringen met slechte postbezorging.

De ontvangst van deze mail dient te worden bevestigd! (en het examengeld voldaan...).

Gelieve examenkandidaten hierop te wijzen! Het gaat hier wel eens mis en dan kan de kandidaat van de lijst worden geschrapt.

Veiligheid

Twee vragen betreffende veiligheid spelen momenteel:

- Is het wel veilig als een molenaar alléén op de molen is?
- Bij het voorleggen van een zeil klim je hoger dan 2,5 meter. Mag dat van de ARBO-wet? Of zien we het voorleggen niet als 'werkzaamheden'?

Op beide vragen is nog geen sluitend antwoord, maar we kunnen wel wat doen:

- Zorg dat altijd iemand weet dat je op de molen bent en draag je telefoon steeds bij je.
- Oefen het voorleggen van de zeilen óók vanaf de grond. vaak lukt dat wel en zo beperk je het omhoog klimmen

Nieuw Fries Lesboek

Het Gild Fryske Mounders (GFM), onze zusterorganisatie, heeft eind 2025 een nieuw lesboek uitgebracht, het Praktisch Handboek voor de Molenaar in Fryslân.

Het uitgangspunt voor dit lesboek is, dat de opleiding tot molenaar primair een praktisch gerichte opleiding is en dat de theorie ondersteunend dient te zijn aan de praktijk.

Een uitgangspunt dat we als GVM ten volle kunnen onderschrijven.

Om te voorkomen dat de herziene lesstof te uitgebreid zou worden, hebben de auteurs de GFM-exameneisen als leidend genomen.

Over alle examenonderwerpen wordt kort en bondig informatie verstrekt. Hier en daar worden in toegevoegde 'Kaders' onderwerpen wat breder uitgewerkt.

De beknopt weergegeven theorie vraagt hier en daar wel om nadere uitleg of enige aanvulling hetgeen de belangrijke rol van de instructeur benadrukt. Dat lijkt de goede balans in de opleiding; theorie is ondersteunend.

Het boek ziet er aantrekkelijk uit, met fraaie foto's aan het begin van elk hoofdstuk en duidelijke, eenvoudige tekeningen. De tekst leest prettig, mede door de korte alinea's en de gekozen opmaak. Het telt 338 pagina's.

De taal is Nederlands, maar er zijn 'Fryske namme' toegevoegd, evenals woordenlijsten.

Ook zijn achterin het boek de GFM-exameneisen afgedrukt.

Daaruit blijkt dat de opleidingen van het GFM en het GVM verrassend veel overeenkomsten hebben. Niet vreemd dus dat het Gilde het GFM-getuigschrift erkent.

Het boek is een aanrader, zowel voor instructeurs als leerlingen! Het kan besteld worden via de website van het Gild Fryske Mounders: www.fryskemounders.nl Kosten ca. € 25.

Om ons te bezinnen...

Van de leerling-molenaars, die zich tussen 2015 en 2022 hebben ingeschreven, behaalde 47% het Getuigschrift Molenaar; ... 53% dus niet.

